Lesinstructie

Onderwerp: Wat een weer!

60 minuten

- Digibordles verdiepende les: *Wat een weer!*
- De tekst *Wat een weer!*
- Per leerling een schrijfkader en een checklist.
- Voor iedere leerling een projectschrift.

Lesdoelen

Wereldoriëntatie

Na deze les:

- weet ik welke informatie er in een weerbericht wordt gegeven.
- weet ik hoe ik de informatie van het weerbericht in kaarten/grafieken/tabellen kan aflezen en welke apps hierbij kunnen helpen.
- weet ik hoe we neerslag, wind en temperatuur meten.

Woordenschat

Na deze les begrijp ik de belangrijke woorden die met het weer te maken hebben.

Taal

Na deze les kan ik het weerbericht van vandaag presenteren.

Kern- en tussendoelen

Wereldoriëntatie

In iedere les Wereld & Taal van Kidsweek in de Klas is aandacht voor de kerndoelen (tule.slo.nl) en de bouwstenen als voorstel voor het nieuwe curriculum.

Kerndoelen

Kerndoel 43: De leerlingen leren hoe je weer en klimaat kunt beschrijven met behulp van temperatuur, neerslag en wind.

Bouwstenen

Aard van natuurwetenschappen, Aard van technologie, Praktisch handelen, Schaal, verhouding en hoeveelheid, Weer & klimaat (Mens en Natuur).

Taal

In iedere les Wereld & Taal met Kidsweek in de Klas is aandacht voor mondelinge taalvaardigheid, schrijven en lezen. In deze les is specifiek aandacht voor de volgende tussendoelen:

Mondelinge taalvaardigheid

- ✓ Deelnemen aan gesprekken
- ✓ Interactief leren
- ✗ Taalgebruik
- ✓ Woordenschat
- ✓ Begrijpend luisteren
- ✸ **Vertellen presenteren**
- ✸ **Reflectie op communicatie**
- ✓ Reflectie op taal

Schrijven

- ✗ Spelling en interpunctie
- ✸ **Strategisch schrijven**
- ✸ **Reflectie op geschreven taal**

Lezen

- ✓ Lees- en schrijfmotivatie
- ✗ Technisch lezen
- ✓ Begrijpend lezen
- ✗ Informatieverwerving
- ✓ Leeswoordenschat

Voorkennis activeren en lesdoelen bepalen — Slide 2 t/m

Voorkennis
Laat de leerlingen in hun groepje een denkgesprek voeren. Ze praten erover in hun groepje en schrijven de uitkomsten kort op. Bespreek daarna klassikaal de uitkomen.

- Stel je voor dat het vanaf vandaag alleen nog maar regent. Wat nu?
- Stel je voor dat het vanaf vandaag nooit meer regent. Wat nu?

Eigen leervragen en lesdoelen
Vraag uw leerlingen wat zij de vorige les hebben geleerd. Bekijk samen met de leerlingen de vragenmuur. Op welke vragen hebben jullie al antwoorden gevonden? En op welke vragen hopen de leerlingen nog antwoord te krijgen? Bespreek tot slot de lesdoelen.

vragenmuur & weetmuur

Begeleide inoefening en verwerking — Slide 5 t/m 29

Verdiepende tekst & woordenschat
Lees samen de verdiepende tekst *Wat een weer!* Laat de leerlingen in de tekst de woorden arceren die ze nog niet goed begrijpen. Bespreek de woorden in de woordparaplu, woordtrap en woordkast en bekijk de filmpjes die erbij horen. De leerlingen maken tijdens het bekijken van de filmpjes aantekeningen in hun projectschrift. De leerlingen onderzoeken met behulp van de hulpkaart wat de woorden betekenen die ze hebben gearceerd. Ze schrijven deze woorden met de betekenis in hun projectschrift.

Temperatuur, wind en neerslag
Bekijk met de leerlingen het weerbericht van week 39.

Temperatuur
Denken – delen – uitwisselen: De leerlingen bekijken de kaart en praten over de vragen. Laat de leerlingen eerst zelf nadenken over de vraag. Vervolgens delen zij de informatie in hun groepje en wisselt u de informatie klassikaal uit.

- Van wanneer is dit weerbericht?
- Waar is de temperatuur het hoogst?
- Hoe komt het dat daar de temperatuur het hoogst is, denk je?
- Is het altijd zo dat het op die plek in Nederland warmer is?
- Waar zou jij het liefst wonen op basis van het weerbericht? Waarom?
- Wat is de bron? Vind je deze bron betrouwbaar?

Behandel vervolgens de quizvraag: Waar is KNMI een afkorting van? *(C is het juiste antwoord).*

De wind
Bekijk het filmpje over de schaal van Beaufort en bekijk de tabel. Bespreek vervolgens hoe een windroos is opgebouwd en bespreek de quizvraag: Het pijltje geeft de windrichting aan. Welke windrichting is er?

Woordenschat
Laat de leerlingen in ieder geval de volgende woorden arceren:

- de motregen
- de neerslag
- de wind
- de temperatuur

Temperatuur
In het weerbericht wordt meestal een *minimum- en maximumtemperatuur* gegeven. Dat is de laagste en hoogste temperatuur die in een etmaal (24 uur) voorkomt.

Wind
De wind wordt aangegeven met *de windrichting* (Deze letter(s) geven de richting aan van waaruit de wind waait. Hierbij staat N voor Noord, O voor Oost, Z voor Zuid en W voor West. Ook combinaties zijn mogelijk, waarbij NW staat voor Noordwest) en *de windkracht* (Dit getal geeft aan hoe hard het waait. We meten de windkracht op de schaal van Beaufort (Bft.) Hij loopt van 1 tot 12).

De neerslag
Bekijk samen met de leerlingen een voorbeeld van een regenmeter en geef aan dat de neerslaghoeveelheid uitgedrukt wordt in milliliters. Hebben zij weleens een regenmeter gezien? Waar was dat? Oefen met het aflezen van een regenmeter door de quizvraag te bespreken: Bekijk de regenmeter hiernaast. Hoeveel mm regen is er gevallen?

Bekijk tot slot het filmpje waarin wordt verteld hoe leerlingen zelf een regenmeter kunnen maken. ***Tip!*** Maak samen met de leerlingen een regenmeter en zet deze op het schoolplein. Verderop in de les maken de leerlingen een eigen weerbericht. Zij kunnen de informatie die de regenmeter hen geeft hiervoor gebruiken.

Neerslag

De neerslag wordt aangegeven met een neerslagkans (Dit getal geeft de kans als percentage (%) aan dat iemand die zich op een willekeurige vaste plek in Nederland bevindt, op een dag neerslag krijgt. Die neerslag is meestal regen, maar kan ook sneeuw of hagel zijn. Het getal zegt dus niets over de duur van de regen: dat kan 10 minuten zijn of 24 uur. Hoe hoger het percentage, hoe groter dus de kans dat je een nat pak krijgt!) en een neerslaghoeveelheid (Dit getal geeft aan hoeveel neerslag er naar verwachting op een dag gemiddeld in Nederland zal vallen. De hoeveelheid neerslag wordt uitgedrukt in millimeters (mm). Op de ene plek kan dus meer neerslag vallen dan op een andere plek. Hoe hoger het getal, hoe meer neerslag er valt.)

Verwerking
De leerlingen presenteren het weerbericht. Het schrijven van het weerbericht dient als voorbereiding op de spreektaak. Het schrijfonderwijs in Kidsweek in de Klas – Wereld & Taal wordt aangeboden aan de hand van het vijf-fasenmodel.

Oriëntatiefase	Bekijk samen met de leerlingen het filmpje van het weerbericht. De leerlingen bedenken op basis van de informatie uit de tekst en filmpje in tweetallen waar een goed weerbericht aan moet voldoen. Bespreek de opdracht na en vul de antwoorden van de leerlingen eventueel aan met de punten uit de checklist.
Opdrachtfase	De leerlingen vullen in tweetallen de schrijfhulp in. Dit dient als voorbereiding op de spreektaak.
Schrijffase	De leerlingen schrijven in tweetallen de tekst voor hun weerbericht.
Revisiefase	De leerlingen wisselen de tekst van hun weerbericht met een ander tweetal. Ze lezen de tekst van hun klasgenoten en geven feedback door de checklist voor hun klasgenoten in te vullen. Aan de hand van de ingevulde checklist verbeteren de leerlingen hun eigen tekst. Vervolgens oefenen de leerlingen in tweetallen met het presenteren van het weerbericht. U kunt de leerlingen zelf kaarten laten maken, of informatie over het weer laten opzoeken op internet.
Publicatiefase	Geef de leerlingen per tweetal een nummer en draai aan het rad om te zien wie zijn/haar weerbericht voor de klas mag presenteren. Hij/zij kiest twee leerlingen uit die de checklist (met een ander kleurpotlood) in mogen vullen.

De leerlingen plakken het schrijfkader en de ingevulde checklist in hun projectschrift.

Lesafsluiting — Slide 30 t/m 33

Blik terug op de lesdoelen en de eigen leervragen van de leerlingen. Welke vragen zijn beantwoord? Welke vragen zijn nog onbeantwoord? Bespreek met de leerlingen wat zij kunnen doen om eventueel alsnog achter het antwoord op hun eigen leervragen te komen.

De vragenmuur & de weetmuur
Verplaats de leervragen die al beantwoord zijn naar de weetmuur.